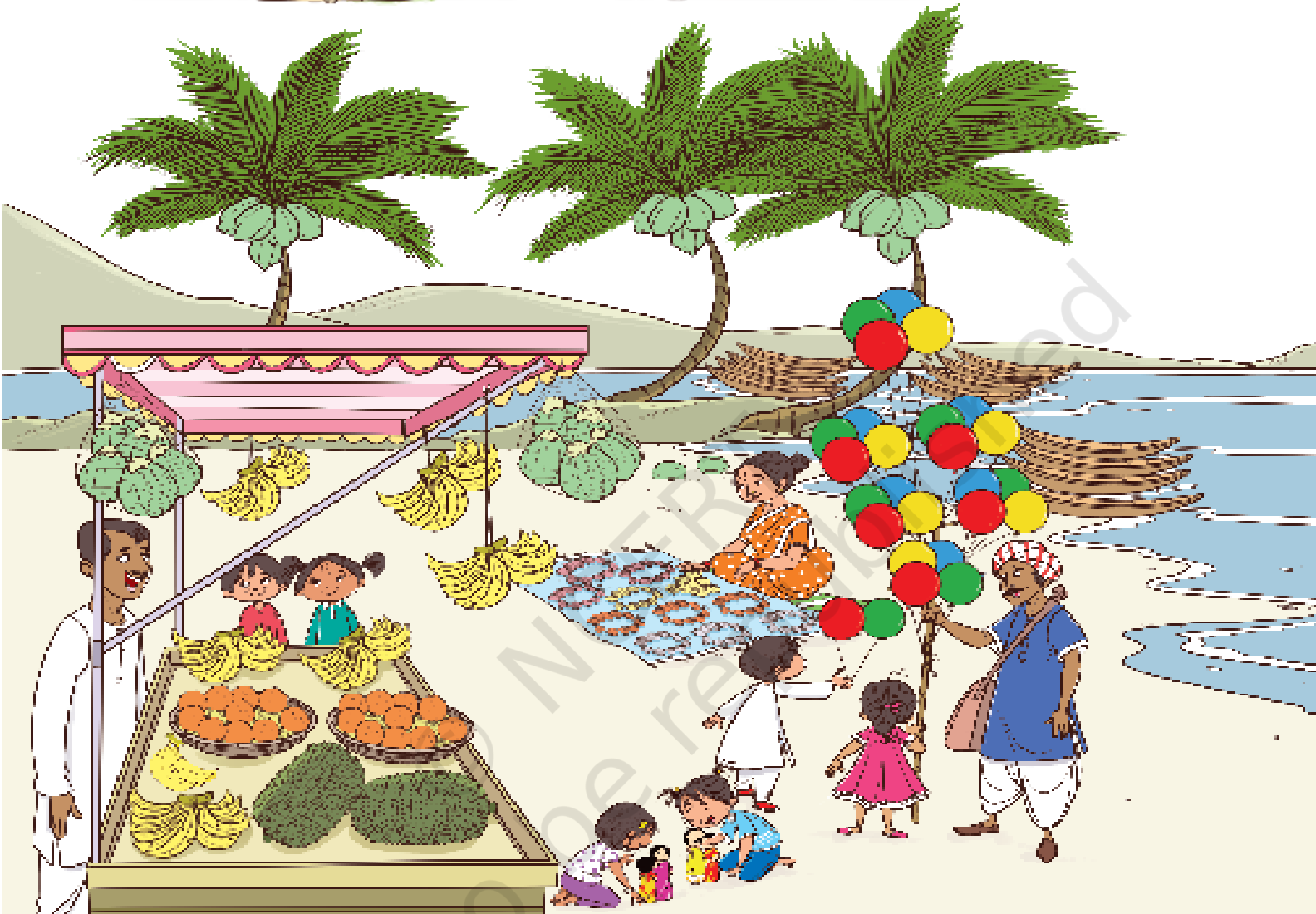

QRickit

0224CH01

ਉਪਰੋਕਤ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੋ ।

ਨਾਰੀਅਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	<input type="text"/>	ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	<input type="text"/>
ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	<input type="text"/>	ਸੰਤਰਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ	<input type="text"/>

ਤੁਸੀਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਗਿਣਿਆ ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਗਿਣਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ?

ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਜਾਂ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਗਏ ਹਨ । ਉੱਥੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜੇ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਪੌਦੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ? ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਣਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ ।

ਆਓ ਹੱਲ ਕਰੀਏ

A. ਤਸ ਵੀਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ।

- ਸਿੱਪੀਆਂ ਦੇ _____ ਹਾਰ ਹਨ। ਹਰ ਇੱਕ ਹਾਰ ਵਿੱਚ 10 ਸਿੱਪੀਆਂ ਹਨ।
- ਗੁਬਾਰਿਆਂ ਦੇ _____ ਸਮੂਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ _____ ਗੁਬਾਰੇ ਹਨ ਅਤੇ _____ ਬਚੇ ਗੁਬਾਰੇ ਹਨ।
- ਕੇਲਿਆਂ ਦੇ ਗੁੱਛਿਆਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆਂ _____ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਗੁੱਛੇ ਵਿੱਚ _____ ਕੇਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਚੇ ਕੇਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ _____ ਹੈ।

B. ਸੁਰਭੀ ਨੇ ਕੁਝ ਸਿੱਪੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਕੰਗਣ ਅਤੇ ਹਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

C. ਆਪਣੇ ਕੰਗਣ ਲਈ ਸੁਰਭੀ ਨੇ ਸਿੱਪੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖਾਂ ਦੇ _____ ਸਮੂਹ ਬਣਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਸਿੱਪੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ _____ ਰੱਖੀ ਹੈ।

D. ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਸਿੱਪੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ _____ ਸਮੂਹ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਪੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ੰਖਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ _____ ਹੈ।

ਟੰਗ ਟਵਿਸਟਰ
ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ।

ਸਮੁੰਦਰ ਕਿਨਾਰੇ ਪਿਆਰੇ ਦੀ
ਦੁਕਾਨ, ਕਿਨਾਰੇ-ਪਿਆਰੇ,
ਪਿਆਰੇ-ਕਿਨਾਰੇ

ਆਓ ਸੋਚੀਏ

ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ ਜੋ ਦਸ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ।

A. _____ B. _____ C. _____

ਸਵਾਦੀ ਚੀਕੂ !

ਮਨੋਜ ਚੀਕੂ ਵੇਚਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਟਰੇਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ।

ਇੱਕ ਟਰੇ ਵਿੱਚ _____ ਚੀਕੂ ਹਨ ।

ਦੱਸੋ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਚੀਕੂ ਹਨ ? _____

ਹੁਣ ਮਨੋਜ ਦੀ, ਚੀਕੂਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਟਰੇਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੋ

A. 25 ਚੀਕੂ : ਦਸ ਚੀਕੂਆਂ ਦੀ   : _____ ਟਰੇਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ _____ ਚੀਕੂ

B. 43 ਚੀਕੂ : ਦਸ ਚੀਕੂਆਂ ਦੀ   : _____ ਟਰੇਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ _____ ਚੀਕੂ ।

C. 35 ਚੀਕੂ : ਦਸ ਚੀਕੂਆਂ ਦੀ   : _____ ਟਰੇਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ _____ ਚੀਕੂ ।

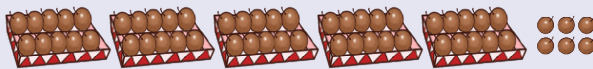
D. 58 ਚੀਕੂ : ਦਸ ਚੀਕੂਆਂ ਦੀ   : _____ ਟਰੇਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਬਚੇ _____ ਚੀਕੂ ।

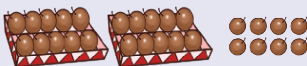

ਆਓ ਮਿਲਾਣ ਕਰੀਏ

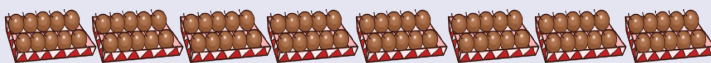
A. 80 ਚੀਕੂ

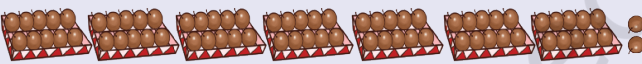
B. 72 ਚੀਕੂ

C. 56 ਚੀਕੂ

D. 28 ਚੀਕੂ

ਬਲਾਕਾਂ ਅਤੇ ਪੱਟੀਆਂ ਨਾਲ਼ ਰੋਚਕ ਖੇਡ

ਮੇਰੀ ਬਲਾਕ
ਸਟਿੱਕ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਬਲਾਕ ਸਟਿੱਕ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਬਲਾਕ ਹਨ ?

1 ਬਲਾਕ ਸਟਿੱਕ = _____ ਬਲਾਕ

ਮੇਰੀ ਦਸ
ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪੱਟੀ
ਵੇਖੋ।

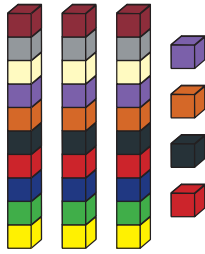
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਸ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਹਨ ?

1 ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਪੱਟੀ = _____ ਇਕਾਈਆਂ

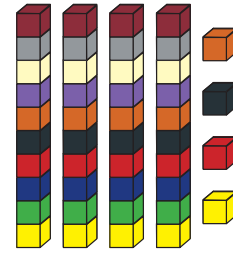
ਆਓ ਕਰੀਏ

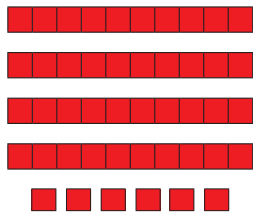
3 ਬਲਾਕ ਸਟਿਕਸ 4
ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਕੁੱਲ
34 ਬਲਾਕ

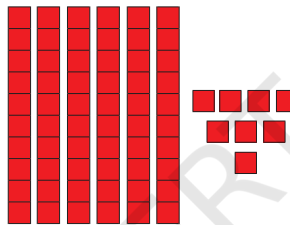
___ ਬਲਾਕ ਸਟਿਕਸ ਅਤੇ
___ ਬਲਾਕ
ਕੁੱਲ ___ ਬਲਾਕ

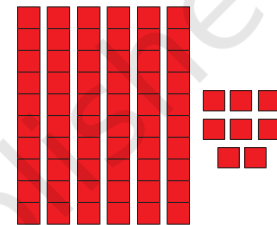
___ ਬਲਾਕ ਸਟਿਕਸ ਅਤੇ
___ ਬਲਾਕ
ਕੁੱਲ ___ ਬਲਾਕ

___ ਦਸ ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ
___ ਇਕਾਈਆਂ
ਕੁੱਲ ___ ਇਕਾਈਆਂ

___ ਦਸ ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ
___ ਇਕਾਈਆਂ
ਕੁੱਲ ___ ਇਕਾਈਆਂ

___ ਦਸ ਪੱਟੀਆਂ ਅਤੇ
___ ਇਕਾਈਆਂ
ਕੁੱਲ ___ ਇਕਾਈਆਂ

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸਾਰਨੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

ਕੁੱਲ ਬਲਾਕ/ ਇਕਾਈਆਂ	ਦਸ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ	ਇਕਾਈਆਂ
24		4
36		
72		
69		
46		

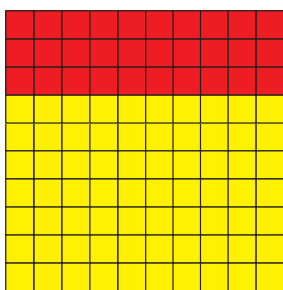
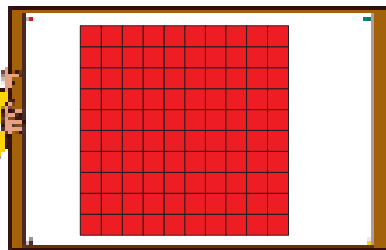
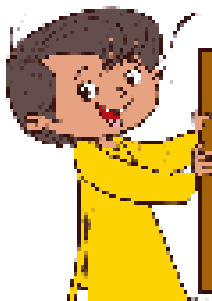
ਬੱਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਸਮਝ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਡੰਡੀਆਂ ਜਾਂ ਡੰਡੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਸਮਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

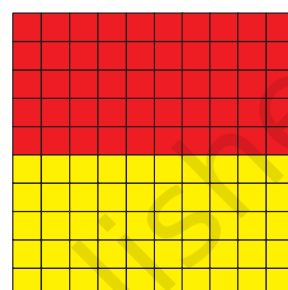
ਆਓ ਸੈਂਕੜਾ (100) ਬਣਾਈਏ !

ਦੇਖੋ ! ਮੈਂ 10 ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ।

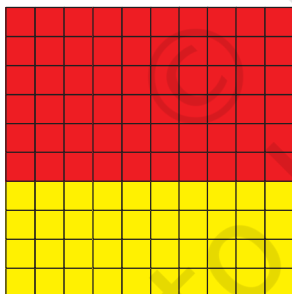
ਇਹ ਕੁੱਲ 100 ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ ।

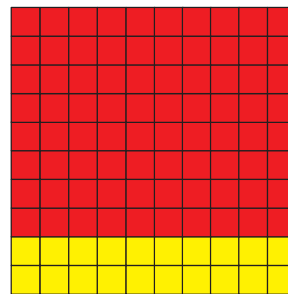
70 ਪੀਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ 30 ਲਾਲ ਇਕਾਈਆਂ, 7 ਪੀਲੀਆਂ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ, 3 ਲਾਲ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ । ਕੁੱਲ 100 ਇਕਾਈਆਂ ਜਾਂ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ 10 ਪੱਟੀਆਂ ।

___ ਪੀਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ___ ਲਾਲ ਇਕਾਈਆਂ, ___ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੀਲੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ___ ਅਤੇ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਪੱਟੀਆਂ । ਕੁੱਲ ਇਕਾਈਆਂ ___ ਜਾਂ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ___ ਪੱਟੀਆਂ ।

___ ਪੀਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ___ ਲਾਲ ਇਕਾਈਆਂ, ___ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੀਲੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ___ ਅਤੇ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਪੱਟੀਆਂ । ਕੁੱਲ ਇਕਾਈਆਂ ___ ਜਾਂ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ___ ਪੱਟੀਆਂ ।

___ ਪੀਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਅਤੇ ___ ਲਾਲ ਇਕਾਈਆਂ, ___ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਪੀਲੀਆਂ ਪੱਟੀਆਂ ___ ਅਤੇ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ਲਾਲ ਪੱਟੀਆਂ । ਕੁੱਲ ਇਕਾਈਆਂ ___ ਜਾਂ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦੀਆਂ ___ ਪੱਟੀਆਂ ।

ਦਸ ਪੱਟੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸੰਜੋਗਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ ਜੋ 100 ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਗਰਿੱਡ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਓ ਸੈਂਕੜਾ (100) ਬਣਾਈਏ !

ਆਓ ਇਸ ਖੇਡ ਨੂੰ 5 ਜਾਂ 6 ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡੀਏ । ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ, ਬੈਂਕਰ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਰੇਕ ਟੀਮ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਪਾਸਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਸੁੱਟੇਗਾ ਅਤੇ ਅਤੇ ਓਨੀਆਂ ਹੀ ਇਕਾਈਆਂ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ । ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ 10 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਾਂ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਬੈਂਕਰ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਸ ਸਟਿੱਪ ਲਈ ਦਸ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਨਗੇ । ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੇਡੋ ਅਤੇ 10 ਦਸ ਸਟਿੱਪਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 100 ਯੂਨਿਟਾਂ ਦਾ ਗਰਿੱਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਓ । ਅਸੀਂ ਰਾਜਮਾਂਹ, ਕੰਕਰ, ਚਨਾ, ਆਦਿ ਵਰਗੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕਾਈਆਂ ਵਜੋਂ ਵਰਤ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ।

ਸੰਖਿਆਂ-ਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨਾ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਹਾਈਆਂ ਅਤੇ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੋ।

ਆਓ ਸੋਚੀਏ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

3 ਦਹਾਈਆਂ

1 ਇਕਾਈ

$$= 30 + 1 \text{ ਜਾਂ}$$

ਦ	ਇ
3	1

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਥੇ ਕੁੱਲ 31 ਸ਼ੱਖ ਅਤੇ ਸਿੱਪੀਆਂ ਹਨ।

___ ਦਹਾਈਆਂ

___ ਇਕਾਈਆਂ

$$= \square + \square \text{ ਜਾਂ}$$

ਦ	ਇ

___ ਦਹਾਈਆਂ

___ ਇਕਾਈਆਂ

$$= \square + \square \text{ ਜਾਂ}$$

ਦ	ਇ

___ ਦਹਾਈਆਂ

___ ਇਕਾਈਆਂ

$$= \square + \square \text{ ਜਾਂ}$$

ਦ	ਇ

ਦਹਾਈਆਂ (▲) ਅਤੇ ਇਕਾਈਆਂ (●) ਦੇ ਕਾਰਡ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਭਰੋ।

___ ਦਹਾਈਆਂ ___ ਇਕਾਈਆਂ

$$= 90 + 3 \text{ ਜਾਂ}$$

ਦ	ਇ

___ ਦਹਾਈਆਂ ___ ਇਕਾਈਆਂ

$$= \square + \square \text{ ਜਾਂ}$$

ਦ	ਇ
7	5

___ ਦਹਾਈਆਂ ___ ਇਕਾਈਆਂ

$$= \square + \square \text{ ਜਾਂ}$$

ਦ	ਇ
2	9

ਆਓ ਖੇਡੀਏ

ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਬਣਾਓ

ਬੱਚੇ ਇਕਾਈ ਜਾਂ ਦਹਾਈ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਖਿਆ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 52 ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 50 ਅਤੇ 2 ਦੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਵਾਲੇ ਕਾਰਡ ਹੋਣਗੇ, ਉਹ ਬੱਚੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਰਸਾਏ ਚਿੱਤਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਖਿਆ 52 ਬਣਾਉਣਗੇ। ਇਹ ਖੇਡ ਦੂਸਰੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਖਿਆ 27 ਲਈ।

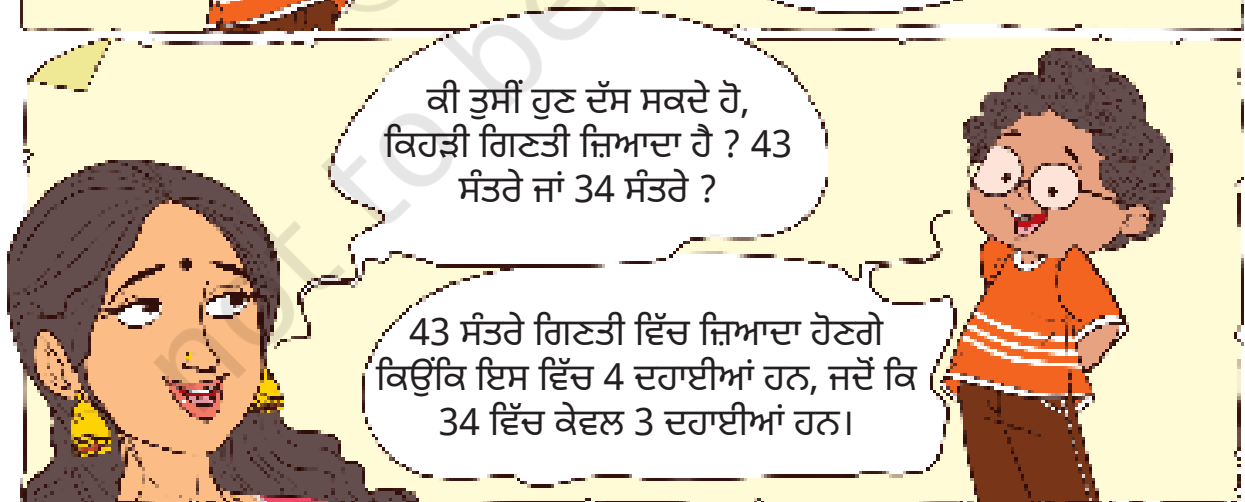
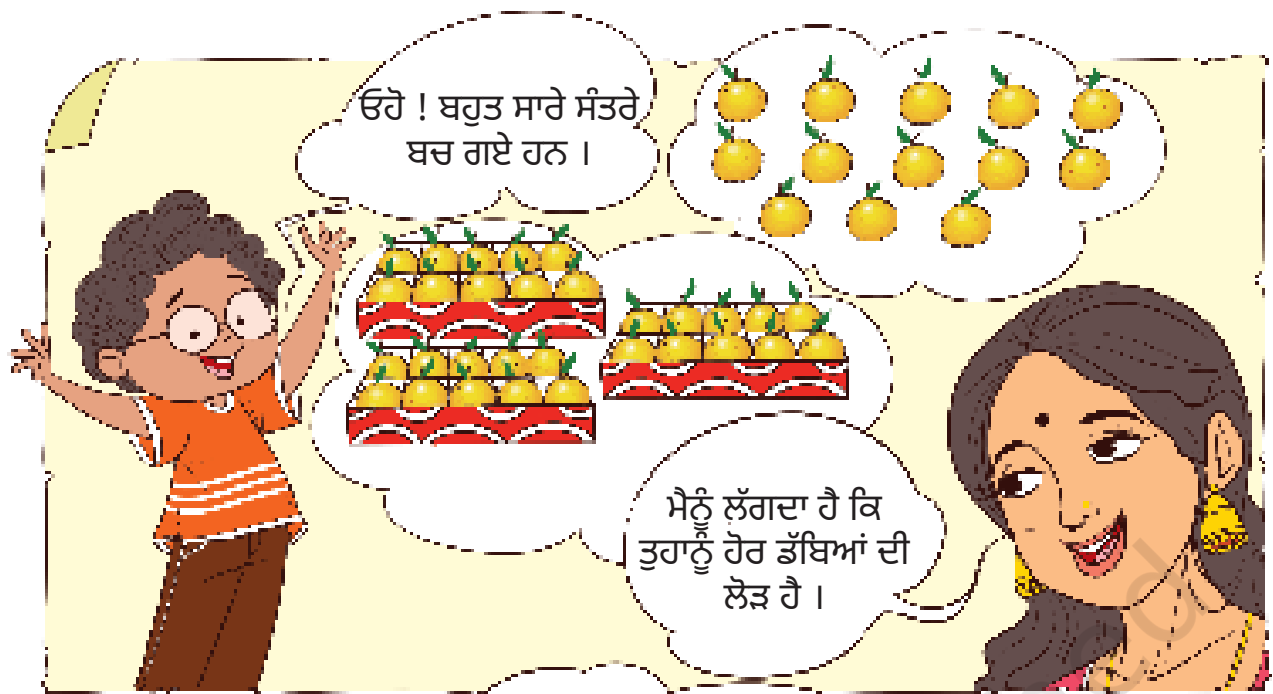
ਸੰਤਰਿਆਂ ਲਈ ਡੱਬੇ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਅਤੇ ਦਹਾਈ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੂਬ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦਿਓ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, 73, 70 ਅਤੇ 3 ਜਾਂ 7 ਦਹਾਈਆਂ ਅਤੇ 3 ਇਕਾਈਆਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਵਰਕਸ਼ੀਟ ਬਣਾਉਣ ਦਿਓ।

73	$70 + 3$	ਦ	ਇ
		7	3

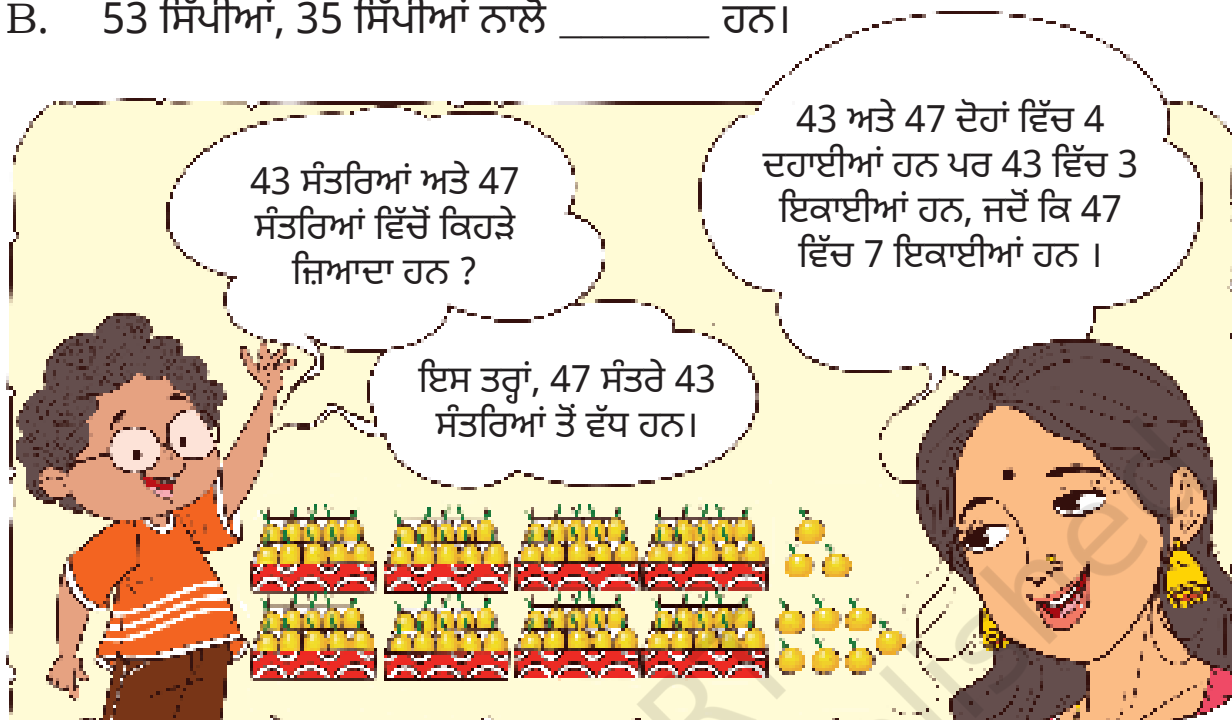

ਕਿਹੜੀ ਗਿਣਤੀ ਘੱਟ ਹੈ **27** ਸੰਤਰੇ ਜਾਂ **72** ਸੰਤਰੇ ? ਅਤੇ ਕਿਉਂ ?

ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਜਾਂ ਵੱਧ ਨਾਲ ਭਰੋ।

- A. 67 ਚੀਕੂ 76 ਚੀਕੂਆਂ ਨਾਲੋਂ _____ ਹਨ।
B. 53 ਸਿੱਪੀਆਂ, 35 ਸਿੱਪੀਆਂ ਨਾਲੋਂ _____ ਹਨ।

ਆਓ ਹੱਲ ਕਰੀਏ

ਖਾਲੀ ਥਾਂਵਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋ।

- A. ਸੰਖਿਆ 29, ਸੰਖਿਆ 20 ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। B. ਸੰਖਿਆ _____, ਸੰਖਿਆ 41 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।
C. ਸੰਖਿਆ _____ ਸੰਖਿਆ 76 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। D. ਸੰਖਿਆ 49, ਸੰਖਿਆ _____ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।
E. ਸੰਖਿਆ 25, ਸੰਖਿਆ _____ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। F. ਸੰਖਿਆ _____, ਸੰਖਿਆ 2 ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।
G. ਸੰਖਿਆ 36, ਸੰਖਿਆ _____ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। H. _____ ਸੰਖਿਆ, _____ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੋ ਸੰਖਿਆਵਾਂ (ਮਾਤਰਾਵਾਂ) ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਠੋਸ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਦੋ ਸਮੂਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਹੋ; ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਕਰ, ਸੰਗਮਰਮਰ, ਬੋਤਲਾਂ ਦੇ ਢੱਕਣ, ਬੀਜ ਆਦਿ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦਿਓ।

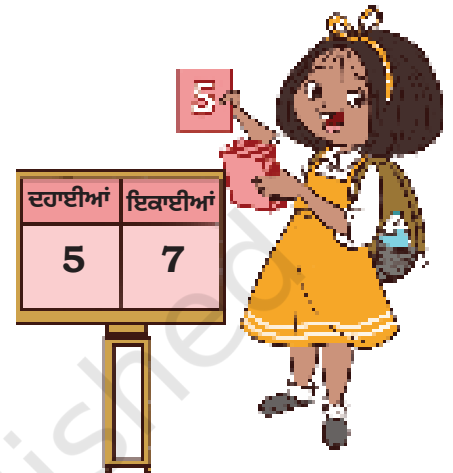

ਆਓ ਖੇਡੀਏ

ਫਲੈਸ਼ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਖੇਡ

A. 0 ਤੋਂ 9 ਤੱਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਫਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ ਬਣਾਓ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਇਕਾਈ ਅਤੇ ਦਹਾਈ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰੱਖ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਬਣਾਓ।

- 50 ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ।
- 30 ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ।
- 47 ਅਤੇ 59 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸੰਖਿਆ।
- ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ?
- ਤੁਸੀਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ?

B. ਕੋਈ ਵੀ ਦੋ ਫਲੈਸ਼ ਕਾਰਡ ਚੁਣੋ ਅਤੇ ਦੋ-ਅੰਕੀ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਬਣਾਓ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਫਲੈਸ਼ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਅਦਲਾ-ਬਦਲੀ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪਤਾ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਸੰਖਿਆ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੀ ਹੈ ਜਾਂ ਛੋਟੀ। ਤੁਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋਗੇ ?

ਦਹਾਈਆਂ	ਇਕਾਈਆਂ	ਦਹਾਈਆਂ	ਇਕਾਈਆਂ
3	5	5	3

ਰਸਤਾ ਬਣਾਓ

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਤੋਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹਰੇਕ ਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਲੰਘ ਕੇ ਘਟਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ ।

65			73
	92		
	53		
20		32	

34			53	
	91			76
	14			11
				19
23				

			51	
58				
			63	43
75			86	
29				34

ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡੋ

ਮੈਂ ਕੌਣ ਹਾਂ ?

- A. ਮੈਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਹਾਂ ।
- B. ਮੈਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਅੰਕ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ।
- C. ਮੈਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ ਹਾਂ ।
- D. ਮੈਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਦੋਨੋਂ ਅੰਕ ਸਮਾਨ ਹਨ ।
- E. ਮੈਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੀ ਸੰਖਿਆ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਦਹਾਈ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅੰਕ 3 ਹੈ ।
- F. ਮੈਂ ਦੋ ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਇਕਾਈ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅੰਕ 2 ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਬਣਾਓ ।

ਵਲੱਮ ਕਲੀ

ਓਨਮ' ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਤਿਉਹਾਰ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੱਪ-ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਦੌੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਵਲੱਮ ਕਲੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੌੜ ਲਗ-ਪਗ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਦੇਖੋ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।

- ਕਿਸ ਰੰਗ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਈ ਹੈ ? _____
- ਕਿਸ ਰੰਗ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ? _____
- ਨੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਹਰੇ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਕਿਹੜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹਨ ? _____
- ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਗੁਲਾਬੀ ਅਤੇ ਸੰਤਰੀ ਰੰਗ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਿਖੋ।

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ* ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਦੇਖੋ।

ਐਤਵਾਰ	ਸੋਮਵਾਰ	ਮੰਗਲਵਾਰ	ਬੁੱਧਵਾਰ	ਵੀਰਵਾਰ	ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ	ਸ਼ਨੀਵਾਰ
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15 ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29 ਓਨਮ	30 ਰੱਖੜੀ	31		

* ਸੰਨ 2023 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੈਲੰਡਰ

ਕਲੰਡਰ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

A. ਓਨਮ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਕਿਸ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ?

B. ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਕਦੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

C. ਰੱਖੜੀ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਹੈ ।

ਪਤਾ ਲਗਾਓ ਕਿ, ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਦੋਸਤ ਦਾ ਜਨਮ-ਦਿਨ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਲੰਡਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਿਨ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਗਾਓ।

ਜਰਸੀ ਨੰਬਰ 17

17 ਨੰਬਰ ਦੀ ਜਰਸੀ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਖਿਡਾਰੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਉਹ ਮੇਰਾ ਮਨਪਸੰਦ ਖਿਡਾਰੀ ਆਰੀਆ ਹੈ ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਤ ਜਾਂ ਨਾਂਵਾਂ ਵਜੋਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ । ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਘਰ ਦਾ ਨੰਬਰ, ਥੰਮ੍ਹ ਸੰਖਿਆ, ਰੇਲ ਨੰਬਰ, ਬੱਸ ਜਾਂ ਰੇਲ ਦਾ ਨੰਬਰ ਆਦਿ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸੋ ਕਿ ਜਿਸ ਸੁੰਦਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅੱਜ 0 ਅਤੇ 1-9 ਅੰਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਲਿਖਦੇ ਹਾਂ, ਇਹਨਾਂ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਜਨਮ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ ।

